

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia grudnia 2009 r.

**Zarząd
Krajowej Spółki Cukrowej
Spółka Akcyjna
w Toruniu**

LSZ- 410-32-01/2009
P/09/046

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie skontrolowała proces restrukturyzacji Krajowej Spółki Cukrowej SA w Toruniu w zakresie działalności Oddziału „Cukrownia Kluczewo”.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 10 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Zarządowi Krajowej Spółki Cukrowej SA niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Krajowej Spółki Cukrowej – Spółka Akcyjna (KSC SA) w badanym zakresie.

Oddział „Cukrownia Kluczewo” (Cukrownia) wszedł w skład KSC SA w dniu 20 stycznia 2005 r. Poprzednio Cukrownia funkcjonowała jako odrębny podmiot pod nazwą „Cukrownia Kluczewo” SA. W okresie objętym kontrolą NIK, Cukrownia stanowiła oddział produkcyjny KSC SA i prowadziła działalność w zakresie określonym przez Regulamin Cukrowni. Poza zasadniczym przedmiotem działalności, tj. produkcją cukru, Cukrownia prowadziła sprzedaż środków do produkcji buraków.

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Bazę surowcową dla Cukrowni stanowiły plantacje buraków cukrowych zlokalizowane na terenie województwa zachodniopomorskiego. Cukrownia współpracowała z plantatorami, którzy przed restrukturyzacją dostarczali surowiec do cukrowni Kluczewo, Szczecin i Gryfice. Cukrownia Szczecin zaprzestała działalności produkcyjnej w 2004 r., a Cukrownia Gryfice w 2007 r.

W 2005 r. Cukrownia zawarła umowy z 597 plantatorami, w 2006 r. z 618 plantatorami, w 2007 r. z 797 plantatorami, a w 2008 r. z 652 plantatorami. Areał kontraktacyjny w latach 2005 – 2008 wynosił odpowiednio 8.626 ha, 7.264 ha, 9.946 ha i 8.453 ha. Wielkość skupu buraków, w badanym okresie kształtowała się od 321.726 ton w 2006 r. do 559.479 ton w 2007 r. Wydajność z 1 ha wynosiła od 43,55 ton w 2005 r. do 55,46 ton w 2007 r.

Czas trwania kampanii cukrowniczych w badanym okresie wynosił od 60 do 100 dni, a Cukrownia wyprodukowała następujące ilości cukru: w 2005 r. - 63.622 tony, w 2006 r. - 46.372 tony, w 2007 r. - 81.004 tony i w 2008 r. - 52.092 tony.

W latach 2005 – 2008 w Cukrowni modernizowano wyposażenie techniczne, m.in. przeprowadzono remont kotłowni i turbinowni, uruchomiono linię do segregacji cukru, zmodernizowano stację krojenia buraków, zamontowano wirówkę do cukrzycy i prasę wysokiego wyżęcia oraz zmodernizowano plac buraczany wraz z linią mycia i transportu buraków do przerobu. Wartość maszyn i urządzeń Cukrowni wzrosła z 39.737 tys. zł w 2005 r. do 53.743 tys. zł w 2008 r.

Największym zadaniem inwestycyjnym, ze zrealizowanych w objętym kontrolą okresie, była modernizacja placu odbioru buraków. Łączna wartość ww. zadania wynosiła 10.994,3 tys. zł. Wszystkie zakupy środków trwałych i robót budowlanych związanych z realizacją przedmiotowego zadania dokonane zostały na podstawie upoważnień udzielonych dyrektorowi Cukrowni przez Zarząd KSC SA. Dyrektor Cukrowni, w zakresie zawierania umów z dostawcami i wykonawcami działał legalnie, w ramach posiadanych kompetencji.

Techniczny koszt wytworzenia 1 tony cukru, w kolejnych objętych kontrolą NIK latach był systematycznie obniżany i wynosił w roku gospodarczym 2005/2006 - 1.218,81 zł, w roku gospodarczym 2006/2007 – 1.185,23 zł, w roku gospodarczym 2007/2008 – 998,52 zł i w roku gospodarczym 2008/2009 – 997,31 zł.

Oferta Cukrowni dla plantatorów była systematycznie poszerzana. W trakcie kontroli oferta ta zawierała dostawę nasion, nawozów i środków ochrony roślin, a także kompleksową obsługę plantatorów w zakresie kopania buraków oraz ich czyszczenia i transportu z pola do Cukrowni. Odbiór buraków od plantatorów był realizowany zgodnie z harmonogramem, a występujące opóźnienia nie przekraczały kilkunastu dni.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, Zarządowi przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen zawartych w tym wystąpieniu.